

Innhold

DEL 1

INNLEDNING

1	Hva er formålet med denne boken?	15
2	Noen utgangspunkter	17
2.1	Innledning	17
2.2	Krisemaksimering!	17
2.3	Husleieloven	17
2.4	Gamle leieforhold	18
2.5	Andre sentrale lover og prinsipper	19
3	Noen begreper	21
4	Bokens opplegg	22
5	Andre bøker	24

DEL 2

FORBEREDELSE TIL BOLIGUTLEIE

6	Innledning	27
7	Hvilke boliger kan leies ut?	28
7.1	Innledning	28
7.2	Eierseksjon/selveierleilighet	29
7.3	Borettslagsleilighet/andelsleilighet	30
7.4	Aksjeleilighet	32
7.5	Enebolig eller annen eid bolig	32
7.6	Ideell andel i boligsameie	33
7.7	Fremleie av leid bolig	33
8	Møblert eller umøblert utleie?	36
9	Hvilken leie kan man kreve?	37
9.1	Innledning	37
9.2	Leiemarkedet	37
9.3	Leieprisvern	38
10	Skattemessige konsekvenser av utleie	39
10.1	Innledning	39
10.2	Fritaksligning	39
10.3	Direkte ligning	41
10.4	Utleie av flere boliger mv – næringsvirksomhet	44
10.5	Kort om gevinst/tap hvis boligen skal selges etter utleie	45
10.5.1	Innledning	45

10.5.2	Gevinst eller tap?	46
10.5.3	Skattefri gevinst ved salg	46
10.5.4	Fradrag i inntekt ved tap	47
11	Hvem skal det leies ut til?	48

DEL 3

LEIEKONTRAKTEN – INNGÅELSE OG INNHold

12	Kontraktsinngåelse	53
12.1	Hva og hvorfor?	53
12.2	Muntlig eller skriftlig kontrakt?	53
12.3	Hvordan benytte skriftlig kontrakt?	54
12.4	Den praktiske inngåelsen av leiekontrakt	57
13	Leiekontraktens innhold	58
13.1	Hva bør reguleres i leiekontrakten?	58
13.2	Hvem er leier/utleier?	59
13.3	Angivelse av boligen	60
13.4	Boligens stand	61
13.5	Leiers ytelser	62
13.5.1	Innledning	62
13.5.2	Leiesum	62
13.5.3	Adgang til endring av leien	62
13.5.4	Leiertermin og forskuddsbetaling	63
13.5.5	Forfall	64
13.5.6	Betalingsmåte og -sted	64
13.5.7	Strøm, brensel og andre tillegg og ytelser ..	65
13.5.8	Leiers ikke-økonomiske ytelser	66
13.5.9	Oppussing som leiebetingelse	66
13.6	Sikkerhet	67
13.6.1	Innledning	67
13.6.2	Depositum	68
13.6.3	Generelt om garantier	71
13.6.4	Firmagaranti	71
13.6.5	Bankgaranti	72
13.6.6	Garanti fra sosialkontor	73
13.6.7	Garanti fra private	74
13.7	Leieforholdets varighet	75
13.7.1	Innledning	75
13.7.2	Tidsubestemt leieforhold («uoppsigelig») ..	75
13.7.3	Tidsubestemt leieforhold uten oppsigelsesvern	77
13.7.4	Tidsbestemt leieforhold	78

13.8	Vedlikeholdsplikter	81
13.9	Husordensregler	81
13.10	Adgangen til fremleie	82
13.11	Adgang til dyrehold	83
13.12	Utleiers adgang til boligen	84
13.13	Utkastelsesklausul	86
	13.13.1 Innledning	86
	13.13.2 Utkastelsesklausul ved manglende betaling .	87
	13.13.3 Utkastelsesklausul ved leietidens utløp	88
13.14	Verneting	88

DEL 4

LEIEFORHOLDETS FORLØP

14	Innledning	91
15	Overlevering av boligen til leier	92
	15.1 Innledning	92
	15.2 Overleveringstidspunkt	92
	15.3 Leierens rettigheter ved forsinket overlevering av boligen	93
	15.4 Boligens stand ved overlevering	95
	15.5 Når foreligger det en mangel ved boligen?	96
	15.5.1 Bolig utleid «som den er»	96
	15.5.2 I øvrige tilfeller	96
	15.5.3 Tidspunkt for mangelsvurderingen	97
	15.6 Leiers reklamasjon ved mangler	97
	15.7 Leiers krav ved mangler	97
16	Fornyelse av møbler og hvitevarer	101
17	Skader	102
	17.1 Innledning	102
	17.2 Leiers meldeplikt	102
	17.3 Leiers handleplikt	102
	17.4 Følger dersom leier ikke overholder sin plikter	103
	17.5 Leiers ansvar for skader	103
18	Vedlikehold	105
	18.1 Innledning	105
	18.2 Utleiers vedlikeholdsplikter	105
	18.3 Leiers vedlikeholdsplikter	106
19	Utleiers adgang til å foreta ombygning	108
20	Innbrudd	109
21	Bråk	110
22	Leierens maling o.l.	111

23	Røyking	112
24	Leiebetaling med videre	113
24.1	Leiebetaling	113
24.2	Forsinkelsesrente	113
24.3	Leiers rett til å holde tilbake leie	114
24.4	Deponering	114
25	Leiejustering	115
25.1	Innledning	115
25.2	Adgang til regulering av leien – konsumprisindeks	115
25.3	Justering til «gjengs leie»	116
25.4	Leiejustering etter husleiereguleringsloven	117
25.5	Tilbakebetaling av «overleie» ved regulering	117
26	Fremleie og opptak i husstand	118
26.1	Innledning	118
26.2	Adgangen til fremleie	118
26.3	Opptak i husstand	119
26.4	Fremleie av del av bolig	119
26.5	Fremleie ved midlertidig fravær	120
26.6	Tidsbestemt kontrakt – fremleie i restleietid	121
26.7	Obligasjonsleiligheter	121
26.8	Når foreligger «saklig grunn»?	122
26.9	Godkjenningsfrist	122
26.10	Fremleier og oppsigelse	123
26.11	Unntak – omsorgsboliger, studentboliger mv.	123
27	Overgang av leieretten	124
27.1	Innledning	124
27.2	Hovedregel – krav om samtykke	124
27.3	Død, separasjon, skilsmisse og samlivsbrudd	124
27.3.1	Innledning	124
27.3.2	Leiers død	125
27.3.3	Leiers separasjon, skilsmisse, samlivsbrudd og opphør av husstandsfellesskap	126
28	Beboerrepresentasjon	127

DEL 5

LEIEFORHOLDETS OPPHØR

29	Innledning	131
30	Regulært opphør	132
30.1	Innledning	132
30.2	Oppsigelse	132
30.2.1	Innledning	132

30.2.2	Oppsigelsesfrister	132
30.2.3	Utleiers adgang til å si opp leieforholdet	134
30.2.4	Formkrav ved oppsigelse fra utleier	134
30.2.5	Særlige formkrav ved fremleie	136
30.2.6	Særlige formkrav ved oppsigelse etter leiers død	136
30.2.7	Oppsigelsesvern – innledning	137
30.2.8	Lovlig grunn	137
30.2.9	Oppsigelsen vil virke urimelig	138
30.2.10	Protest fra leier	141
30.2.11	Søksmål om oppsigelsen	141
30.2.12	Oppsigelse fra leier	141
30.3	Utløp av tidsbestemt kontrakt	142
31	Irregulært opphør	144
31.1	Innledning	144
31.2	Utkastelse/tvangsfravikelse	144
31.2.1	Innledning	144
31.2.2	Namsmannen må benyttes!	145
31.2.3	Tvangsgrunnlag	146
31.2.4	Utkastelse ved manglende betaling – med utkastelsesklausul	147
31.2.5	Utkastelse ved manglende betaling – uten utkastelsesklausul	148
31.2.6	Utkastelse ved manglende flytting etter oppsigelse	149
31.2.7	Utkastelse ved manglende flytting etter utløp av kontrakt	149
31.2.8	Utkastelse ved annet mislighold, særlig ved brudd på husordensregler	150
31.2.9	Begjæring om utkastelse, utfylling, gebyr osv.	152
31.2.10	Saksbehandlingen hos namsmannen	154
31.3	Kontraktsbrudd ved tidsbestemt kontrakt	156
32	Overtakelse av boligen	158
32.1	Innledning	158
32.2	Renhold	158
32.3	Vedlikehold og skader	159
32.4	Møbler og inventar	160
32.5	Når er boligen overtatt?	160
32.6	Etterlatt inventar	161
32.7	Tidsfrist for krav mot leier	162

33	Det økonomiske etteroppgjør	163
33.1	Innledning	163
33.2	Utestående husleie og tillegg	163
33.3	Renhold, vedlikehold, skader eller manglende inventar	164
33.4	Hvordan dekke et krav i depositum?	165
33.5	Hvordan dekke et krav når sikkerheten er en garanti?	167
33.6	Hvordan inndrive et krav rettslig?	168
33.6.1	Innledning	168
33.6.2	Kravet må være forfalt – påkrav	169
33.6.3	Forliksklage	169
33.6.4	Hvordan bringe en sak inn for retten?	171
33.6.5	Husleietvistutvalg i Oslo og Akershus	173
33.7	Saksomkostninger	174

DEL 6

VEDLEGG

Eksempel på oppsigelse	179
Eksempel på påkrav ved manglende betaling	180
Eksempel på flytteoppfordring ved tidsbegrenset kontrakt	181
Eksempel på flytteoppfordring ved oppsigelse av kontrakt	182
Eksempel på garantitekst, firmagaranti	183
Eksempel på forliksklage	184
Skjema, begjæring om tvangsfravikelse	186
Årsoppgjørsskjema	187
Skjema, klage til Husleietvistutvalget	189
Lov om husleieavtaler (husleieloven)	191

STIKKORD	218
----------	-----